

Tulevaisuuden koulu ja oma opettajuuteni 2040

Dialogi opettajuudesta 2040

Kesto 90 min.

*Suunnittele tämän
kaavan pohjalta oma
keskustelusi ja tapasi
sanoittaa ohjaustekosi!*

Ohjeita keskustelun järjestäjille 1/3

Suunnittele keskustelusi ennakkoon käsikirjoituksen pohjalta. Voit käyttää käsikirjoituksen tukena myös ohjauskortteja:

<https://www.eratauko.fi/tyokalu/keskustelun-ohjauskortit/>

Käsikirjoitus on keskustelun ohjaamisen tueksi, emmekä ehdota, että jaat sitä keskustelijoille. Se kannattaa esimerkiksi printata itselle muokkauksen jälkeen.

Käsikirjoituksen sanoitukset ovat esimerkkisanoituksia ja toivomme että muokkaat ne kohderyhmälle, keskustelunne aiheeseen ja suuhusi sopiviksi.

Kaikki ajat ovat noin aikoja ja niiden on tarkoitus antaa käsitys ajasta mikä kuhunkin vaiheeseen kannattaa noin käyttää. Niitä ei ole tarkoitettu noudatettavan täsmällisesti aloitusta ja lopetusta lukuun ottamatta.

Voit hyödyntää omaa ryhmänohjauksen osaamistasi ja käyttää tarpeen mukaan hyväksi havaittuja keinoja keskustelun ja keskustelijoiden tukemiseksi.

MUUTOKSET KÄSIKIRJOITUKSEEN OVAT MAHDOLLISIA.

Ohjeita keskustelun järjestäjille 2/3

- Mihin tämä liittyy?
 - Opinkirjon koulun tulevaisuuden dialogit syksyllä 2022 <https://opinkirjo.fi/toiminta/hankkeet-ja-verkostot/dialogit/dialogisarja-tulevaisuuden-koulusta/>
 - Opettajankoulutuksen 160-vuotisjuhlavuosi
 - Tarve demokratisoida koulutuksesta ja kasvatuksesta käytävää keskustelua
- Miksi näitä keskusteluja käydään?
 - Keskustelujen teemojen pohjalta jalostetaan aiheet seuraavaan keskustelukierrokseen 5.10. ja 7.11. järjestettävään loppukeskusteluun.
 - Keskustelusarjasta tuotetaan yhteenveto, Opinkirjon ja Jyväskylän opettajakoulutuksen verkostoissa.
 - Keskustelujen sisältöä käytetään tutkimuksessa, siksi pyydämme taltioimaan sen meille litteroitavaksi.
 - Osallistujilta tarvitaan tutkimusluvut. Pyydä tarvittavat dokumentit tiina.karhuvirta@opinkirjo.fi
- Aikataulu
 - Webinaarit keskustelijoiden järjestäjille 23.8.klo 8.30 - 10.00.Voit tulla mukaan tarvittaessa kysymään lisätietoja. Saat linkin webinaariin noin viikkoa ennen.
 - Opiskelijoiden keskustelut viikoilla 35-37
 - Palauta keskustelun nauhoite viimeistään 18.9. Opinkirjoon Webropol-lomakkeella <https://link.webropolsurveys.com/S/FCAF59C1181F6792>
- Nauhoittaminen
 - Nauhoitukseen voi käyttää esim. puhelinta. Siihen on saatavilla nauhoitusapveja.
 - Varmistathan, että puhelimen tallennustila riittää.
 - Voit myös hankkia keskusteluun kirjurin, joka kirjoittaa keskustelun sanatarkasti ylös.

Ohjeita keskustelun järjestäjälle 3/3

- Keskusteluryhmät
 - Keskustelut käydään 4–6 hengen pienryhmissä, iso ryhmä jaetaan tarvittaessa pienempiin.
 - Yksi ryhmästä toimii keskustelun fasilitoijana tämä diasarja apunaan.
 - Pienryhmille kannattaa varata tila, jossa ryhmät eivät kuule toisiaan liikaa. Tämä auttaa myös nauhoitusta.
- Lisätietoa
 - Muut tähän keskusteluserjaan liittyvät keskustelut
 - 5.10. Maailman opettajien päivä, tapahtumia alueellisesti SOOLin toimesta
 - 7.11. Opettajakoulutus 160 vuotta Jyväskylän yliopiston Ruusupuistossa
- Valmisteluissa ovat mukana Jyväskylän OKL, SOOL ja Opinkirjo
- Tiina Karhuvirta, tiina.karhuvirta@opinkirjo.fi, Eeva Mäkelä eeva.makela@opinkirjo.fi

Dialogit tulevaisuuden koulusta

LUKUOHJE:

Oikealla sanoitus- ja ohjausvinkkejä ohjaajalle:

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - ohjaajalle apua keskusteluun

Min	Osio	Klo
15	Aloitus, pelisäännöt, esittelykierros	
60	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
5	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Yhteensä 90 min

Aloitus

Tervetuloa! Aiheemme on tänään opettajuus 2040 .

Minä toimin keskustelun ohjaajana. Pyytäisin teiltä lupaa keskustelun nauhoittamiseen, jotta saamme jälkeempään kirjattua mahdollisimman tarkasti ylös sen mitä puhutte, mutta niin ettei nimiä kirjata.

KESKUSTELUJEN HYÖDYNTÄMINEN

Keskustelujen pohjalta kootaan teemoja Maailman opettajien päivänä 5.10. SOOLin alueellisissa tapahtumissa.

Opettajankoulutuksen 160-vuotistapahtuma järjestetään Jyväskylän yliopistossa 7.11 Keskusteluja hyödynnetään tämän tapahtuman valmisteluissa.

Litteroitua aineistoa voidaan käyttää tutkimuksessa anonymisoituna.

Opinkirjo tuottaa keskustelujen sarjasta yhteenvedon.

X toimii keskustelun kirjurina ja kirjoittaa mahdollisimman mahdollisimman tarkasti ylös sen mitä puhutte, mutta niin ettei nimiä kirjata. TAI Nauhoitamme keskustelun ja lähetämme nauhoitteen Opinkirjoon litteroitavaksi.

5 min

Dialogit tulevaisuuden koulusta

LUKUOHJE:

Oikealla sanoitus- ja ohjausvinkkejä ohjaajalle:

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - ohjaajalle apua keskusteluun

Min	Osio	Klo
15	Aloitus, pelisäännöt, esittelykierros	
60	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
5	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Yhteensä 90 min

Mitä on dialogi? – lisätietoa ohjaajalle

Dialogi on kuuntelemista ja ymmärryksen syventämistä: käsiteltävästä asiasta, toisista ihmisistä ja omasta itsestä.

*Dialogissa tutkitaan, mitä asiat kullekin merkitsevät ja millaisista kokemuksista merkitykset ovat saaneet alkunsa. Dialogissa ollaankin kiinnostuneita ihmisten **kokemusten** erilaisuudesta.*

Dialogissa ei väitellä, neuvotella tai pyritä vakuuttamaan toisia eikä tähdätä asioiden ratkaisemiseen, päätöksiin tai samanmielisyyteen. Pelkästään ymmärryksen lisääntyminen on riittävä ”tulos”.

Luovutaan ehkä normaalista tavasta keskustella, jossa jokainen miettii omaa puheenvuoroaan toisten puheen aikana. Voitte sen sijaan keskittyä rauhassa kuuntelemaan toisianne ja kertoa sen jälkeen, mitä toisten puheenvuorot juuri tässä hetkessä teissä herättivät, millaisia tunteita, tunnelmia, ajatuksia ja kokemuksia. Kaikki ajatukset ovat tervetulleita, eikä niiden tarvitse olla valmiita. Itse asiassa pienistä, keskeneräisistä ajatuksenpoikasista saattaa syntyä juuri se hedelmällisin keskustelu.

Dialogissa kaikki voivat puhua omana itsenään, omien kokemustensa kautta, ilman esimerkiksi työhön liittyviä rooleja.

Dialogit tulevaisuuden koulusta

LUKUOHJE:

Oikealla sanoitus- ja ohjausvinkkejä ohjaajalle:

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - ohjaajalle apua keskusteluun

Min	Osio	Klo
15	Aloitus, pelisäännöt, esittelykierros	
60	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
5	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Yhteensä 90 min

Ohjeita keskustelijoille

Pyritään tänään puhumaan omasta kokemuksesta. Puhutaan enemmän itsestä, kuin muista. Dialogissa ei ole tarkoitus vakuuttaa, voittaa tai väitellä.

Dialogin aikana ja sen jälkeen voi olla erilaisia näkemyksiä aiheesta, emme pyri yksimielisyyteen. Lopuksi pohditaan, mitä olemme oppineet tai oivaltaneet keskustelun aikana.

Emme ole tekemässä päätöksiä tai etsimässä ratkaisuja, mutta sellaisia voi toki nousta esiin. Voimme jutella rauhassa, ja keskustelu käydään luottamuksellisesti.

2 min

Rakentavan keskustelun pelisäännöt

- 1. Kuuntele** toisia, älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja.
- 2. Liity** toisten puheeseen ja käytä arkikieltä.
- 3. Kerro** omasta kokemuksesta.
- 4. Puhuttele** muita suoraan ja kysy heidän näkemyksiään.
- 5. Ole läsnä ja kunnioita** toisia sekä luottamuksen ilmapiiriä.
- 6. Etsi ja kokoa.** Työstä rohkeasti esiin tulevia ristiriitoja ja etsi piiloon jääneitä asioita.

Keskustelussa käytetään Rakentavan keskustelun pelisääntöjä, käydään ne vielä lyhyesti läpi...

→ *Ohjaaja kertaakaan läpi kuusi pelisääntöä, jotka löytyvät vasemmalta. NÄYTÄ SÄÄNTÖJÄ RUUDULLA.*

- 1. Annetaan jokaiselle mahdollisuus rauhassa kertoa omista näkemyksistään.*
- 2. Liittyminen toisten puheeseen tarkoittaa, että kuunnellaan toisiamme ja viitataan omissa puheenvuoroissa siihen, mitä toiset sanoivat. Käytä arkikieltä - vältetään erikoistermejä.*
- 3. Jaamme omia kokemuksia tästä aiheesta. Voit jatkaa toisen kokemuksesta ja kertoa, miten oma kokemuksesi on samanlainen tai erilainen.*
- 4. Voit puhutella muita suoraan ja kysyä kysymyksiä heiltä, jos haluat*
- 5. Keskitytään tähän hetkeen. Jätetään kännykkä, some ja muut huomiota hajottavat sovellukset tämän keskustelun ajaksi. Keskustelemme tänään myös luottamuksellisesti. Voit mielellään kertoa, että olet ollut mukana tässä keskustelussa, mutta siteeraa toisia vain heidän luvallaan.*
- 6. Jos mieleesi tulee jotain, mikä poikkeaa aikaisemmin puhutusta, tuo se rohkeasti esille. Se rikastuttaa keskustelua ja auttaa meitä ymmärtämään päivän teemaa paremmin.*

Sitoudummeko yhdessä näihin pelisääntöihin? Sopiiko, että minä tarvittaessa keskeytän ja rajaan puheenvuoroja? Hyvä, jatketaan!

5 min

RAKENTAVAN KESKUSTELUN PELISÄÄNNÖT

BY ERÄTAUKO

- 1 Kuuntele** toisia, älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja.
- 2 Liity** toisten puheeseen ja käytä arkikieltä.
- 3 Kerro** omasta kokemuksesta.
- 4 Puhuttele** muita suoraan ja kysy heidän näkemyksiään.
- 5 Ole läsnä ja kunnioita** toisia sekä keskustelun luottamuksellisuutta.
- 6 Etsi ja kokoa.** Työstä rohkeasti esiin tulevia ristiriitoja ja etsi piiloon jääneitä asioita. Puhuttele muita suoraan ja kysy heidän näkemyksistään.

Dialogit tulevaisuuden koulusta

LUKUOHJE:

Oikealla sanoitus- ja ohjausvinkkejä ohjaajalle:

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - ohjaajalle apua keskusteluun

Min	Osio	Klo
15	Aloitus, pelisäännöt, esittelykierros	
60	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
5	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Yhteensä 90 min

Esittelykierros

Sitten on esittelykierroksen vuoro. Esittele itsesi pelkällä etunimellä ja kertomalla, millaisia koulussa opittuja taitoja tai valmiuksia olet tarvinnut arkielämässä.

3 min

Dialogit tulevaisuuden koulusta

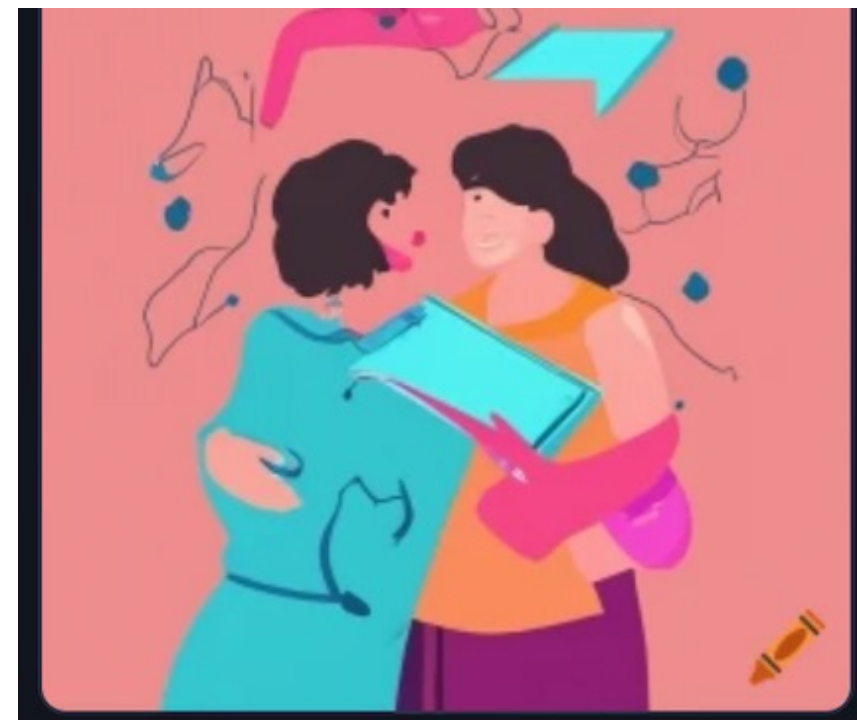
Min	Osio	Klo
15	Aloitus, pelisäännöt, esittelykierros, virittely	
60	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
5	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Yhteensä 90 min

Keskustelun virittely

Seuraavalla dialla on kuuden kuvan sarja. Kuvat on luotu tekoälyllä ja aiheeksi on annettu tulevaisuuden oppimiseen ja kouluun liittyviä teemoja.

Näytä kuvia keskustelijoille noin minuutin ajan. Voit halutessasi myös jättää virittelymateriaalin pois.

Dialogit tulevaisuuden koulusta

Min	Osio	Klo
15	Aloitus, pelisäännöt, esittelykierros	
60	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
5	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Yhteensä 90 min

Keskustelun aloitus

Ota nyt hetki aikaa itsellesi. Kirjaa koneelle tai paperille, mitä tuntemuksia tai ajatuksia kuvat sinussa herättivät.

TAI

Keskustele parisi kanssa mitä tuntemuksia tai ajatuksia kuvat sinussa herättivät.

Tähän on aikaa noin viisi minuuttia. Voitte aloittaa...
... Nyt on aika lopettaa.

TAI – jos virittelyä ei ole

Keskustele parisi kanssa, mitä tuntemuksia tai ajatuksia tämän keskustelun aihe sinussa herätti. Aiheemme siis on: “Tulevaisuuden koulu ja oma opettajuuteni 2040”.

Dialogit tulevaisuuden koulusta

Min	Osio	Klo
15	Aloitus, pelisäännöt, esittelykierros	
60	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
5	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

- Voit kirjoittaa itsellesi osallistujien nimet ylös ja merkata nimen kohdalle viivan aina, kun henkilö on käyttänyt puheenvuoron. Näin pidät yksinkertaista tilastoa siitä, ketkä kaikki käyttävät puheenvuoroja ja miten monta.

Yhteinen keskustelu

Nyt olisi kiva kuulla lyhyesti, mistä juttelitte/ mitä ajatuksia heräsi. Pidetään omat puheenvuorot tiiviinä, jotta meillä kaikilla on mahdollisuus osallistua keskusteluun.

Kuka haluaisi aloittaa ja kertoa siitä, mitä jaoitte?

...Entä mitä kokemuksia teillä muilla nousi esiin? Mitkä liittyvät toisiinsa ja millaisia kokemuksia ei ole vielä kuultu? Onko jotain samanlaista tai jotain ihan erilaista?

- *Voit kysyä suoraan joltakulta, jos keskustelua on vaikeaa saada käyntiin*
- *Kysy tässä vaiheessa kaikilta jokin ajatus, vaikka he eivät itse pyytäisi puheenvuoroa.*
- *Ohjaa keskustelijoita puhumaan omasta kokemuksesta*

Kiitos kaikille. Nostitte esiin esimerkiksi seuraavia tunteita ja ajatuksia: ...

Dialogit tulevaisuuden koulusta

Min	Osio	Klo
15	Aloitus, pelisäännöt, esittelykierros	
60	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
5	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

- Voit sanoittaa ääneen hankalia tilanteita. Esiin nousseita ongelmia ei tarvitse ratkaista tässä keskustelussa, mutta voi olla hyvä, että ne tulevat esille. Jos tulee tiukka tilanne, sen voi sanoa ääneen ja pitää vaikka pienen tauon ja jatkaa sen jälkeen eteenpäin.
- Muistuta tarpeen mukaan Rakentavan keskustelun pelisäännöistä, joihin on yhdessä sitouduttu. Kunnioitetaan myös heitä, jotka eivät ole läsnä.
- Ohjaa keskustelijoita liittymään edellisen puheenvuoroon ja puhumaan enemmän itsestä kuin muista.
- Kysy erityisesti heiltä, jotka eivät ole vielä paljon puhuneet.
- Kaikkia kysymyksiä ei tarvitse käsitellä yhdessä keskustelussa. On toivottavaa myös kuunnella ryhmää ja tarttua sieltä tuleviin aloitteisiin ja kysymyksiin.

Yhteinen keskustelu jatkuu

Jatketaan keskustelua näiden kokemusten ja pohdintojen avulla. Minulla on teille muutama kysymys, joiden avulla voimme jatkaa keskustelua eteenpäin. Tässä keskustelussa meillä on vapaus ymmärtää tulevaisuutta yhdessä ilman nykyrealismin taakkaa. Voitte visioida vapaasti ottamatta huomioon talouden realiteetteja tai koulun nykyrakennetta.

- **Millainen on unelmiesi ”koulu”:** Millaista tulevaisuutta toivot? Mitkä ilmiöt saisivat väistyä 2040? Mitkä saisivat kukoistaa 2040?
- **Miten toimit opettajana 2040 niin, että unelmiesi ”koulu” toteutuu?**
- Millainen olisi ”kouluyhteisö”, joka rakentaisi toivomaasi muutosta yhteiskunnassa?
 - Kuka mielestäsi määrittää muutoksen suunnan nyt?
 - Kenellä sinun mielestäsi pitäisi olla valta kouluyhteisössä vuonna 2040?
 - Mitä kehkeytymässä olevaa hyvää veisit mukanasi tulevaisuuteen?
- Millaisena näet kasvatusyhteisön vuonna 2040?
Keitä kuuluu kasvatusyhteisöön vuonna 2040?

Koulu on tässä lainausmerkeissä, koska haluamme, että keskustelussa voidaan irtautua ajatuksesta perinteisenä koulurakennuksena ja tapana järjestää opetus esimerkiksi ikäryhmittäin. Ehkä koulu voi ollakin jotain ihan muuta tai sen toiminta kenties voi kohdistua kaikkiin ikäluokkiin?

Syventävät apukysymykset ohjaajan tueksi

- Miksi juuri nämä asiat nousivat mieleesi, mitä luulet?
- Kerro joku konkreettinen esimerkki!
- Minkälaiset kokemukset tai tilanteet ovat vaikuttaneet siihen, että nostit näitä asioita esiin?

Dialogit tulevaisuuden koulusta

Min	Osiso	Klo
15	Aloitus, pelisäännöt, esittelykierros, virittely	
60	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
5	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Oivallusten kirjoittaminen

Kiitos hyvästä ja rakentavasta keskustelusta! Olette jakaneet kokemuksianne esimerkiksi...

→ *Kokoa ja kerro lyhyesti, mistä teemoista on puhuttu*

Seuraavaksi kirjoitamme, mitä oivalluksia, tunteita tai ajatuksia yhteisestä keskustelustamme syntyi.

Kirjoita itse omaan paperiisi tai koneelle muutama oivallus, tunne tai ajatus, joka sinulle jäi mieleen keskustelusta.

Tähän on aikaa muutama minuutti. Valitse niistä yksi, jonka haluat jakaa tässä yhdessä.

5 min

Dialogit tulevaisuuden koulusta

Min	Osio	Klo
15	Aloitus, pelisäännöt, esittelykierros, virittely	
60	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
5	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Oivallusten kertominen

Nyt pyydän, että yhdellä lauseella jokainen teistä jakaisi yhden oivalluksen, tunteen tai ajatuksen, joka tästä keskustelusta tai aiheesta sinulle jäi. Kerro myös parilla sanalla, millainen tunnelma tästä keskustelusta sinulle jäi.

Aloitetaan vaikkapa sinusta...

- *Valitse aloittajaksi sellainen henkilö, joka on todennäköisesti valmis kertomaan omasta oivalluksestaan.*
- *Kaikkea ei tarvitse jakaa, jollei halua.*

Kiitos. Kysyn vielä, että keiden ja missä tulisi mielestänne jatkaa keskustelua tästä aiheesta?

10 min

Dialogit tulevaisuuden koulusta

Min	Osio	Klo
15	Aloitus, pelisäännöt, esittelykierros, virittely	
60	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
5	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Muista vastata Webropol-kyselyyn ja palauttaa samalla keskustelun litterointi tai nauhoite.

Kiitos ja lopetus

Nyt on aika lopettaa keskustelumme. Kiitos antoisasta keskustelusta! Toivottavasti jatkatte nyt käynnistynyttä keskustelua. Sitä voi jatkaa esimerkiksi järjestämällä itse tähän dialogisarjaan liittyvän keskustelun.

Keskustelujen pohjalta kootaan teemoja Maailman opettajien päivänä 5.10. SOOLin alueellisissa tapahtumissa. Opettajankoulutuksen 160-vuotistapahtuma järjestetään Jyväskylän yliopistossa 7.11 Keskusteluja hyödynnetään tämän tapahtuman valmisteluissa.

Mikäli haluat, voit viestiä osallistumisestasi tähän keskusteluun esimerkiksi sosiaalisessa mediassa. Voit käyttää esimerkiksi tunnisteita #opinkirjo #erätauko #DialogitTulevaisuudenKoulusta #opettajuus.

Keskustelu oli luottamuksellinen, joten älä kerro muiden sanomisia eteenpäin ilman lupaa. Omia ajatuksiasi ja tunnelmiasi voit jakaa.